

Література

1. Бар-Ор О. Здоровье детей и двигательная активность / О. Бар-Ор, Т. Роуланд. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – 528с.
2. Круцевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді [текст]: навч. посібн. / Т. Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г.В. Безверхня. – К.: Олімпійська л-ра, 2011. – 224 с.
3. Павлова Ю.О. Модель оцінювання рухової активності школярів / Ю. Павлова // Теорія та методика фізичного виховання. – № 2. – 2013. – С. 28-33.

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

*Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Весніна Л.Е., Федотенкова Н.М.
Полтавський державний медичний університет, Полтава*

Місце кожної країни в загальнолюдському добробуті та розвитку визначаються трьома складниками: рівнем економіки, розвитком інституту політики та станом освіти і науки в державі. Ці складники не тільки взаємопов'язані та взаємозалежні, а й сумісно забезпечують ті перспективи, які реально має країна у своєму подальшому поступі.

Одним із важливих аспектів формування і реалізації цивілізаційного потенціалу країни, її народонаселення є виховання творчої еліти як найбільш працездатної і плідної в своїх пошуках групи особистостей, що не лише активно діють за для вирішення завдань у певній галузі, а й плекають у своєму середовищі культурні здобутки нації, засади професійної й загальнолюдської моралі [1]

Сучасний стан розвитку вищої медичної освіти України характеризується підвищенням вимог до професійної компетентності фахівців у галузі охорони здоров'я, що є важливим чинником реформування здоров'я охоронної системи. Поряд із загальними вимогами до лікаря, зростають вимоги до медичних закладів вищої освіти щодо постійного вдосконалення професійної освіти, щоб задовольнити потреби як індивідуума, так і суспільства в цілому. Визнається, що рівень державної підтримки повинен напряму пов'язуватися з якістю підготовки спеціалістів, їхньою соціальною значущістю, необхідне вдосконалення економічних чинників ефективності цього процесу, проте людський складник освітньо-педагогічного забезпечення високопрофесійного кадрового потенціалу в медичній галузі зберігає і зберігатиме надалі свою чималу вагу.

Водночас, кожний період життя суспільства накладає певний відбиток на зміст і форми підготовки затребуваних ним фахівців, у тому числі й медиків. Так, нині вищій медичній освіті

України властиві системні зміни, що зумовлені:

- динамічними змінами у вітчизняній охороні здоров'я та соціальними, економічними, етичними, правовими особливостями діяльності суб'єктів системи охорони здоров'я в Україні;

- сучасними вимогами до рівня якості в галузі освіти;

- масштабністю й темпами перетворення у світі сфери накопичення, передачі, використання інформації з питань медичної науки і практики;

- інтенсифікацією міжнародного співробітництва у сфері медичної освіти єдиною системою оцінювання, обміну знаннями, створенням інтерактивних мереж, мобільністю студентів, викладачів і фахівців охорони здоров'я);

- створенням нових форм безперервного професійного розвитку лікарів та навчального середовища, починаючи від засобів дистанційної освіти й закінчуючи повноцінними «віртуальними» освітніми комплексами.

На початку двадцять першого століття пріоритетними для медичного працівника є такі показники його професіоналізму, як: активність і компетентність; уміння ефективно працювати у групі, тобто працювати спільно, виробляти загальну позицію шляхом компромісів; здатність передбачати й реалізувати найближчі й довготривалі, прямі й непрямі результати своїх професійних дій, творче ставлення до справи, бажання й уміння оцінювати результати своєї праці з огляду на суспільне замовлення. У центрі всієї сучасної медичної освіти знаходиться людина, і не тільки як носій окремих морфологічних структур, фізіологічних процесів, дій і психічних типів поведінки, їхніх відхилень, а в усій її складній цілісності й індивідуальному різноманітті. Навчання, спрямоване на пацієнта, – при цьому не враховується практична освіта під час безпосередньої взаємодії з хворими, – це формування пацієнто-орієнтованої позиції, яка значною мірою визначає якість подальшої професійної діяльності у галузі медицини [2].

Формування національної системи освіти в умовах сьогодення відповідно до сучасного духовного простору суспільства вимагає від викладачів вносити певні корективи в цілі, завдання та зміст освітнього процесу. Навчання у закладі вищої освіти для молоді людини є періодом не лише активного здобуття знань, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю, а ще й ствердженням фахових пріоритетів і уподобань, остаточного формування світоглядних орієнтирів.

Водночас, достатньої узгодженості між положеннями урядових документів та закладеними в них високими вимогами і якістю діяльності медичних ЗВО ми, на жаль, сьогодні констатувати не можемо. Це спостерігається тому, що сучасний освітній простір в Україні перебуває у стані турбулентних змін. Цей стан викликаний, з одного боку, активним реформуванням системи вищої

медичної освіти Міністерством охорони здоров'я України, з іншого, – тим, що Україна дедалі більше інтегрується в європейський економічний та освітньо-науковий простір. Як і будь-який інноваційний процес, така інтеграція має значну і різноаспектну затратність, але є об'єктивно необхідною. Тож забезпечення здобуття випускниками необхідних для високопрофесійної діяльності компетентностей, визнаних у Європі і світі в цілому, є одним з найважливіших завдань сучасної медичної освіти в Україні [3].

Сучасна вища медична освіта є необхідною ланкою процесу підготовки майбутнього лікаря, формування у студентів професійних знань і навичок. Однією з цілей навчального процесу в медичному ЗВО є формування особистості лікаря, який уміє сприймати необхідну інформацію, самостійно здобувати і використовувати її на практиці, вирішувати складні клінічні завдання.

Застосування інноваційних технологій у вивченні навчальних дисциплін у медичних закладах вищої освіти перетворює традиційне заняття на інтерактивне, дозволяє покращити якість навчання та професійних умінь майбутніх лікарів. Використовуються наочні засоби навчання (таблиці, графічні структури, мультимедійні презентації та проблемні лекції, відеофільми), алгоритми діагностики й лікування та методи індивідуальної роботи [4].

У ході навчання студенти опановують знання про причини виникнення, механізми розвитку та наслідки лікування, що дає можливість застосовувати одержану інформацію в подальшій лікарській практиці. Послугування інтерактивними технологіями в освітньому процесі висуває певні вимоги до структури заняття та його елементів (мотивації, обґрунтування теми та очікуваних навчальних результатів, надання необхідної інформації, інтерактивних вправ та презентації результатів їхнього виконання). Під час викладання необхідно методично грамотно підходити до організації освітнього процесу на занятті. Важливе значення при цьому має також володіння інформацією з попередніх дисциплін (особливо суміжних), що дозволяє інтегрувати знання з різних предметів, залучити всіх учасників до процесу обговорення певної проблеми та розвинути уміння вести професійну дискусію.

Література

1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика фахівця за спеціальністю 7.110105 «Медико-профілактична справа» : галузевий стандарт вищої освіти / В. П. Широбоков та ін. Київ : Книга-плюс, 2004. 24 с.
2. Педагогика в медицине: учебное пособие для студентов медицинских вузов / под ред. Н. В. Кудрявой. Москва : Академия, 2006. 319 с.
3. Плющ В. Нариси з історії української медичної науки та освіти. Мюнхен, 1970. Кн. 1 : Від початків української державности до 19 ст. 342 с.
4. Рекомендації щодо подальшого розвитку вторинної медичної допомоги в Україні. *Проект ЄС "Сприяння реформі вторинної медичної допомоги"*

в Україні". URL: <https://eu-shc.com.ua/book1.html> (дата звернення: 20.08.2020).

ВИДАТНІ УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ-МЕДИКИ ХІХ-ХХ СТОЛІТЬ

Шилова Н.В.

Комунальний заклад Сумської обласної ради Глухівський ліцей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою

Вступ. Внесок видатних українських вчених-медиків та лікарів у галузь медицини надзвичайно великий, вони, часто ризикуючи власним здоров'ям та життям, рятували людство від епідемії, відкривали нові методи діагностики та лікування небезпечних хвороб. Україна пишається цими науковцями та віддає їм шану.

Постановка проблеми. Багато українців з політичних, економічних та інших причин змушені були виїхати за межі України, за кордоном досягли висот і стали широко відомими вченими, видатними лікарями. Ми пишаємося ними. В Україні також жили, працювали, досягли висот, стали видатними українськими вченими, всесвітньовідомими лікарями люди, які народилися в інших країнах. Ми безмежно вдячні їм і пишаємось ними.

Мета статті. Поширювати знання про видатних учених, лікарів, які своєю наполегливою працею зробили великий внесок у розвиток медицини не тільки в Україні, але й у всьому світі.

Володимир Олексійович Бец народився 26 квітня 1834 року у селі Татарівщина Остерського повіту Чернігівської губернії в родині нащадків давніх старшинських родів Гетьманщини. Великий український учений своїми працями відкрив нову епоху у вивченні центральної нервової системи людини. Для своїх досліджень Володимир Олексійович власноруч конструював необхідні прилади, опрацьовував методики (зокрема, зрізи мозку, товщина яких становила 1/12–1/20 мм, та фарбування їх). Майстерно виготовлені ним гістологічні препарати вражають і сьогодні. А тоді то була наукова сенсація. Дослідження мікроскопічної будови кори головного мозку, здійснені вченим, мають вагоме значення. Він першим описав шестишарову структуру кори головного мозку й відкрив у ній пірамідальні нейрони, названі клітинами Беца. На Всесвітній виставці у Відні 1873 року вчений отримав вищу нагороду – золоту медаль.

Професор Бец був талановитим педагогом, блискучим лектором, який чудово володів словом. Пам'ять про Беца зберігають стіни Національного музею медицини України (присвячений ученому стенд і пам'ятна дошка), а також кафедра нормальної анатомії людини Київського НМУ.

Микола Маркіянович Волкович народився 8 грудня 1858 року в місті Городня Чернігівської губернії. У 1882 році закінчив